

Pozsony

[1]

[Pozsony látképe](#) [2] (részlet), Frans Hogenberg, Köln, 1594. (OSZK RNYT, App. M. 63)

A Bécs és Buda között, a Duna partján fekvő település a 15. századra szabad királyi várossá és jelentős kereskedelmi csomóponttá fejlődött. Egyetemét 1467-ben Mátyás király alapította. Gazdagságát, ipari fejlettségét és politikai szerepét Bécs közelsége határozta meg. 1526 után a Magyar Királyság fővárosa lett, itt őrizték a Szent Koronát, illetve itt tartották a legtöbb magyar koronázást és országgyűlést a 17. századtól a reformkorig.

A pozsonyi fejedelmi lakosztály

„Többen azonban a nagy szél és az erős eső miatt csendben Pozsonyban pihentünk. Vacsora után az

augsburgi ifjú Pistoriussal fölmentünk a várba, az őrmester, aki nálunk vendégeskedett, vezetett föl minket oda. Egy kis öreg olasz engedett be, megtekintettük az aranyos szőnyegekkel bevont termeket, János Frigyes herceg Dunára néző szobáit is, a termekből lenéztünk a városra. A várat szép, nagy, négyszögletes kövekből szilárdan építették, a magyar király székhelye.” – [Stephan Gerlach](#) [3]

Hajómalmok

„12-én Pozsonyban korán keltünk föl, egész napon át ligetek közt haladtunk. Bal oldalt sok hajómalom volt, hat mérföldön át lakott helyet nem találtunk, míg végre Bodakra [Nagybodak, Bodíky] érkezünk és reggeliztünk.” – [Stephan Gerlach](#) [3]

Pozsony leírása

„Pozsony tehát – népnyelven Pressburg – Magyarország nevezetes városa, mindazonáltal nem nagy kiterjedésű, hiszen kétezer-ötszáz lépéssel járom körül. Fekvése nem szabályos háromszög. Mivel pedig a város területe nem nagy kiterjedésű, külvárosok egészítik ki, amelyek nem ölelik teljesen körül, és oly nagyok, hogy az egész igen könnyen három részre osztható. Még most is látszanak a Thököly-felkelés szomorú és gyászos nyomai.” – [Jacobus Tollius](#) [4]

A török vagy a huszár – Ki a veszedelmesebb?

„Pozsonyból Győr felé vettük az irányt, mivel a Nagyszombatba és Trencsénbe utazást akadályozta a fosztogató huszároktól való félelem, akikkel a találkozás még a törökök barbárságánál is veszélyesebb. Ez utóbbiak ugyanis beérik a zsákmánnyal és a foglyok rabszolgáskorba hajtásával, de az életüket meghagyják; az előbbieket viszont a vagyonától és az életétől egyaránt megfosztják az utazókat. És oly embertelenek, hogy még a császár futárjait sem kímélik, mert amikor Budán és a környékén jártam, úgy értesültem, hogy közülük kettőt is kiraboltak és meggyilkoltak.” – [Jacobus Tollius](#) [4]

Naplopók és időgyilkosok

„Pozsonyt a királyság fővárosának tekinthetjük, mert Buda oly gyakran és oly hosszú ideig volt török megszállás alatt, hogy addig ez a város volt általában a kormány székhelye, és az a hely, ahol az országgyűléseket tartották és a koronázási szertartásokat végezték. [...] Jó színháza van. A kaszinót és más kávéházakat Párizsban vagy Londonban is megcsodálnák, és azok a szerencsétlenek, akiket naplopóknak neveznek, itt egy délelőttöt vagy egy egész napot is elüthetnek úgy, mint bármelyik más nagyvárosban. Megtalálható itt az összes újság, biliárd, dáma és egyéb, Bécsben található időgyilkos eszköz. [...] A tehetős ifjakat mindkét nemből általában Bécsben taníttatják, a tiszteletbeli hivatalok és a közügyek sok nemest az év nagy részében itt [Bécsben] tartanak, és szórakozási lehetőségei a legtöbb gazdagot arra készítetik, hogy a várost egy időre lakhelyükké tegyék.” – [Robert Townson](#) [5]

KAPCSOLÓDÓ TARTALMAK

[A kiállítás leírása](#) [6]

[A Lázár-térképet bemutató honlap](#) [7]

[Alsó-magyarországi bányavárosok](#) [8]

[Eger](#) [9]

[Komárom és Visegrád](#) [10]

[Buda](#) [11]

[Pest](#) [12]

2022/11/16 - 15:30

Forrás webcím: <https://oszk.hu/oldal/europa-ege-alatt-pozsony>

Hivatkozások:

- [1] https://oszk.hu/sites/default/files/Pozsony_App_M_0063_reszlet.jpg
- [2] <https://regiritka.oszk.hu/apponyi-metszetek/pozsony-latkepe/>
- [3] <http://oszk.hu/kiallitasok/europa-ege-alatt-kiallitas#Stephan>
- [4] <http://oszk.hu/kiallitasok/europa-ege-alatt-kiallitas#Jacobus>
- [5] <http://oszk.hu/kiallitasok/europa-ege-alatt-kiallitas#Robert>
- [6] <https://oszk.hu/kiallitasok/europa-ege-alatt-kiallitas>
- [7] <https://lazarterkep.oszk.hu/>
- [8] <https://oszk.hu/oldal/europa-ege-alatt-also-magyarorszagi-banyavarosok>
- [9] <https://oszk.hu/oldal/europa-ege-alatt-eger>
- [10] <https://oszk.hu/oldal/europa-ege-alatt-komarom>
- [11] <https://oszk.hu/oldal/europa-ege-alatt-buda>
- [12] <https://oszk.hu/oldal/europa-ege-alatt-pest>